

Gorenjec

Št. 35. — Leto XX. — Kranj, dne 29. avgusta 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 75 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Vzgoja volje

(Nadaljevanje.)

In nadalje, koliko lepih družin in trdnih gospodarskih eksistenc je uničenih vsled takozvane spolne krize. Le premnogi se vam bodo na ves glas zakrohotali in smejali, če jih boste opozorili na to perečo rano. Že otrok, ki je zlezal komaj iz šolskih klopi, si ne dopusti v tem oziru ničesar svetovati in se norčuje iz opominov in svaril staršev in vzgojiteljev. Zabrede v nesrečo, katero si je sam kriv, potem pa preklinja druge. Tudi v tem oziru je treba uravnovesiti duše premnogih naših doračajočih ljudi. Iz tega prokletstva izvira propad družin in tudi propad gospodarskega blagostanja. Žal, da mnogi ljudje v tem oziru ne poznajo prov nobene odgovornosti ne pred Bogom in pred svojim potomstvom. Glavno je to, da nemoteno lahko zadoštujejo svojim strastem, pa se pri tem kaj malo brigajo za družino in tudi za gospodarsko škodo, ki le premnogokrat izvira iz tega. Da je v tem oziru toliko gorja in strahotnih posledic, je krivo nešteto činiteljev. Ali gotovo ni eden med zadnjimi temi činitelji slabo pohujšljivo berilo, v katerega se tako radi vtpljajo mladi ljudje. Saj imamo Slovenci žal sami take založbe, ki s pravo svinjarijo nasičujejo svoje vedoželjne bralce, v kolikor je pa pri nas še premalo tega čtiva, se pa uvaža na cante od drugod. In namesto, da bi se vzgajali naši ljudje h kreposti in samopremagovanju, se pa s takšnim berilom vzgajajo za lahkoživce in razuzdance. Kakšni očetje in kakšne matere in končno tudi kakšni gospodarji bodo takšni ljudje, si pač sami napravite sodbo. V tem žalostnem poglavju je vzrok propada naših družin in tudi gospodarskega blagostanja. Tisti, ki se ne trudi zato, pa naj si bo to oče, mati ali katerikoli vzgojitelj, tisti je grobakop naših družin in tudi kriv na propadanju gospodarskega blagostanja. Če v kateri stvari, je treba predvsem tu temeljite vzgoje!

Še dolga vrsta je raznih stvari, kjer bi bilo misliti na uravnovešanje, to je na ozdravitev naše duše, in potem bi izginil mnogoteri vzrok propada naših družin in tudi propada našega gospodarskega življenja.

Treba je vzgoje volje, to je uravnovešanja naše duše. Toda žal današnja vzgoja, pa bodisi po posameznih družinah, bodisi po raznovrstnih šolah, pričenja od osnovne šole pa tja do visokih šol, ni pač naklonjena vzgoji volje, živimo pač v dobi materializma. Moderni čas in moderna vzgoja skušata mlademu človeku razbistriiti razum, to se pravi, viliti čimveč znanja v glavo, a na vzgojo volje se pa pozablja. Naš čas misli, da bo človek dober in srečen le tedaj, če bo natrpan z vsem mogočim znanjem. Nek pameten oče je rekel: „Moj sin ima dve glavi pa nič srca!“ Je pač hotel menda povedati, da današnja vzgoja polaga vse na razum, a veliko premalo na vzgojo volje, to je, na vzgojo srca in duše. Tudi starši, ne samo šola, grešijo v tem pogledu!

Tabor katoliške prosvete na Jesenicah

40 letnica Krekovega delavskega prosvetnega društva, 50 letnica mladinskih organizacij, 25 letnica Krekove godbe

Jesenska večera leta 1896 je obiskal jeseniški delavstvo dr. Janez Ev. Krek in takrat pričenja na Jesenicah, prvo katoliško prosvetno društvo s svojim delom, ki je rodilo uspehe in kazalo pot delovnemu ljudstvu v boljše dni. Jeseniška katoliška prosveta je zgrajena na jeklenem značaju delovnega ljudstva vseh stanov in položena krepko v vrline in trdnosti slovenskega človeka. Zato ona lahko sama raste in uspeva.

Ze 10 let po ustanovitvi prosvetnega društva, je jeseniška organizacija pokazala smisel svojega dela in obstanka. Ko se je na Jesenicah

Po mnogih družinah je vzgoja popolnoma materialistična. Mnogi starši mislijo, da je že dovolj skrbi za otroka, če je lepo nališpan in se kot kakšen baronček vozi v krasnem vozičku, da ima vse mogoče igrčke in ko nekoliko doraste, da ima lepo obleko in da je „nobel“. Velikokrat so starši že bridko razočarani, ko njihovi ljubljenci hodijo v prve razrede srednje šole. Nikdar niso navajali svojih otrok na resno delo, vsa vzgoja je bila po večini le v zunanosti in sedaj so jim v veliko žalost. Krivda je bila v tem, ker jim niso vplivali na voljo in na srce. Naj bodo starši prepričani, da bodo takšne materialistične vzgoje še velikokrat žalostni in da jih bo v poznejšem življenju še pošteno strah. Sedaj se jim pa seveda ne bo dalo dopovedati in jih prepričati o nasprotnem. Povdarjamo, nadvse važna je izobrazba razuma, saj je bilo znanje vedno visoko cenjeno in potrebno in je še dandanes. To da uverjeni smo, da sama izobrazba ne bo reševala naših družin moralnega in gospodarskega propada. Naj si bo še tako izobražen človek postavljen na hude življenjske preizkušnje bo skoro gotovo klonil, če ne bo imel solidne vzgoje volje. Ne zadostuje samo izobrazba, da bo človek koristen član človeške družbe, da bo človek kreposten fant, plemenito dekle in enkrat tudi dober in skrben družinski oče in v blagor svojih otrok požrtvovalna mati. Družine so bile in bodo tudi v bodoče srečne tudi brez posebne višje izobrazbe staršev, nikdar in nikoli pa ne bodo srečne, če ne bodo starši sami vzgojeni in v svoji duši uravnovešeni. Poznamo družine, ki so pač na višku svoje izobrazbe, pa so kljub temu nesrečne, a nasprotno imamo pa celo vrsto družin, ki nimajo prav posebno veliko izobrazbe, a so vendar srečne. Nekaj podobnega je v gospodarskem življenju bodisi posameznikov, bodisi velikih plasti naroda. So ljudje, ki nimajo nikakršne posebne trgovske ali gospodarske izobrazbe, pa so vendar ostali gospodarsko trdni ali pa s svojim trudom in z varčnostjo takšni postali. Imate pa na drugi strani ljudi, ki nosijo v svojih žepih morda diplome raznovrstnih trgovskih, gospodarskih ali strokovnih šol, pa niso nikamor prišli ali pa so še tisto zapravili, kar so jim zapustili starši, ki so bili pač vzgojeni k varčnosti, skromnosti, delavnosti in Bog je blagoslovil njihovo delo. Drugi pa, ki imajo veliko izobrazbo, pa niso bili nikdar vzgojeni v svoji volji, so razsipni, zapravljivi, naravnost razkošni, pa niso nikamor prišli. Takšni ljudje uničujejo svojo družino in se tudi gospodarsko upropastijo.

Resnica je, kakor je zdravje telesa odvisno od uravnovešanja duše, istotako in morda še bolj sta odvisna tudi sreča, odnosno nesreča družin in blagostanje, odnosno propad v gospodarstvu, od vzgoje volje. Le pametno vzgojen človek bo dober gospodar svojega premoženja in tudi le pametno vzgojen človek bo dober oskrbnik svoje družine.

ji je ob rojstvu navdušeno govoril nesmrtni dr. Janez Evangelist Krek.

In danes? Obnovimo vezil Organizacija nove mladine mora na plan. Disciplina in sila morata zopet v nas. Trdo mora zopet zadneti korak ob tlaku prebujajoči se mladini, ki ni zavržla narodovih svetinj.

In vi, možje in žene? Ob vas je zrasla družina novih pobornikov, vi ste bili očetje in matere društev iz katerih izhaja preporod. Ali boste ostali doma? Ne! Spremljajmo našo mladino na novem pohodu s skrbnim očesom in z ljubeznijo. Ne samo fronta mladine, nego tudi fronta osivelih borcev in zrelih mož za KRIZ IN NAROD. Naše cvetje, sinove in hčere ne sme zamoriti slana današnje materialistične dobe. Slovenske narodne noše naj odenejo ta dan v cvetje naše sajaste Jesenice. Fronta mož in fantov v sprevedu za prapori katere prinesite prav vse s seboj, mora v svoji strumnosti pokazati vso našo silo, disciplino in dostojnost. Enotna obleka fantov in mož je bela srajca in temne hlače, za dekleta in žene temno krilo in bela blaza. Vsi pa gorenjski nagelj z rožmarinom na prsih. Slovenskih narodnih noš čim več!

Zato na dan gorenjskega tabora vsi Gorenjci in Gorenjke na plan!

Sporod tabora.

29. avgusta ob 19. uri: Koncert godbe, ki praznuje 25 letnico. — Illuminacija Krekovega doma.

Ob 20.30 uri: Misterij „Slehernik“, igra Krekova igralska družina.

30. avgusta ob pol 6. uri: Fanfare na Krekovem domu.

Ob prvih vlakih sprejem gostov.

Ob 8. uri zbirališče na Plavžu.

Ob 9. uri Slavnostni spreved:

I. del: Slovenec tvoja zemlja je zdrava. Polje, vinograd . . . gora, morje, ruda tebe rede. II. del: Organizacija.

Ob 10. uri: Sv. maša na „Orlovskem“. Daruje prevz. nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Ljudsko petje.

Po sv. maši: Tabor, govorita dr. Joža Basaj in Lojze Ilja.

Po taboru koncert.

Ob 14.30. uri: slovesne večernice z ljudskim petjem.

Ob 15. uri: Proslava:

1. Pesem proslave,
2. Slovanski brod - godba.

Konkurz

Pred nekaj dnevi so prinesli časopisi vest, da je proglašen konkurz nad imovino Ivana Lončarja, posestnika v Trzinu.

Lončar Ivan, bivši poslanec, bivši tržiški zupan, stebler JNS, je v konkurzu. S tem je končana politična kariera nekdanjega prvaka JNS.

Nikdar ne pišemo o konkurzi posameznih trgovcev ali posestnikov. Z vsakim človekom, ki pride v gospodarsko nesrečo, četudi si jo sam povzroči, sočustvujemo! Tudi nad krachom in polomom g. Ivana Lončarja iz Trzina se ne radajemo. Pomilujemo ga, posebno pa njegovo družino. Nismo pač taki, da bi se veselili propasti političnega nasprotnika, pa naj bo tudi Lončarjevega kova. Tako je moralo priti, pa je vendar ta vest tragično odjeknila v naši javnosti.

Dasi pa tega ne privoščimo in se ne radujemo njegove propasti, pa vendar nehoti prilagajajo človeku ob tej novici v spomin razni dogodki iz preteklosti.

Ivan Lončar je bil glavni stebler nekdanj liberalne, nato demokratične in zadnje čase JNS-arske politike v Trzinu. V koliko je on osebno odgovoren za njo, bo pač šele Bog razkril na sodni dan. Da pa nosi za vse, kar se je vršilo v Trzinu pod okriljem JNS, ali demokratične stranke, velik del odgovornosti, je pa jasno kot beli dan.

Nehote prihaja človeku v spomin, kako so kruto preganjali v Trzinu učitelja Vidra. Bil je najboljši učitelj v Trzinu. Nihče mu ni mogel očitati najmanjše reči razen to, da je mož značajan in katoliškega prepričanja in pristaš dr. Korošca. Pa je bil odstavljen od vodstva osnovne šole. Pa pozivanja še ni bilo dovolj. Prestavili so ga v Korinj, daleč v hribe, kamor ni ceste ne potov, na enozadrednico brez stanovanja. Zena mu je ravno porodila peto dete, pa je moral na cesto. Kamnu bi se morala smiliti uboga družina preganjanega učitelja.

3. „Kaj ti je, Mojca“ - simbolične vaje,
4. Iz naroda - venček, godba,
5. Rajanje s škafci - dekleta.

Ob 16. uri: Gimnastični nastop gorenjskih fantov in deklet, lahka atletika.

Tabor gorenjskih fantov in deklet.

Po taboru: koncert sodelujočih godb: tržiške, cerkljanske, jeseniške.

Ob 19.30 uri: Alegorija „Slovenska mati“.

Kdaj pridemo?

Prihod na Jesenice naj bo s prvimi jutranjimi in turističnimi vlaki, ki prispejo na Jesenice že pred 8. uro. Vzemite povratne karte (nedeljske polovična vožnja). Listkov ne odajte, ker veljajo za povratek. Kolesarji in vozovi naj pridejo tudi točno na mesto.

Zbirališče.

Zbirališče je na Plavžu pred g. Cufarjem. Na kolodvoru postavite voditelji posameznih društev svoje skupine v čete mož, fantov, deklet in žen, ločeno narodne noše in enoine obleke. Na zbirališče odkorakamo skupno.

Opozorilo.

Vs, korakajo s strumnim korakom. Resnost pa tudi vedrost obraza naj preveva vse. Ne omadežujmo narodnih noš s pretiranim obnašanjem! Spreved naj pokaže vso našo udarno silo. Resen nastop, strumnost, Le narodne noše naj odzdravljajo z mahanjem robcev in klobuki. Organizirani četverstopi pa pozdravljajo le na povelje z okretom glave. Ne kršite discipline in ne ozirajte se okrog. Vzklik pred častno tribuno je: „Bog živi!“ Pevske skupine v sprevedu pojejo. Sploh naj bo spreved revija organizacije ne pa nediscipliniranost mase.

Sv. maša: Vse ostane v postavi, kakor smo prikorakali, ljudsko petje, pojte vsi.

Tabor: Naj bo manifestacija katoliške slovenske misli.

Kosila: Vsak voditelj naj najavi zjutraj število kosil našim rediteljem.

Skušnija za gimn. nastop: Ob 13. uri. Vsi nastopajoči točno na mestu.

Ne odlašajte: Pošljite takoj prijave, ki smo jih vam poslali.

Vsa Gorenjska mora manifestirati. Vodstva društev in odsekov na delo. Dvignimo se k Soncu, Svetlobi . . . !

le zagrizena demokracija se je v Trzinu radovale nad njegovim trpljenjem.

To je bil greh, ki je klical do nebes za maševanje.

In prišli so nasilni režimi, ki so tlačili k tlom, kar je ljubilo svobodo in slovenstvo. Uradniki, ki so bili režimu ali lokalnim njegovim pristašem neljubi, so romali v prognastivo.

V Trzinu je vodil pošto upravnik Javor. Mož vesten, delaven, poštenjak. Brez vsakega stvarnega vzroka je bil odstavljen in prestavljen v Ljubljano na podrejeno mesto.

V Trzinu je vodil finančno kontrolo vesten in najbolje kvalificiran uradnik Bratč. Toda ni bil pristaš režima in zato je moral iz Trzina. Gorenjec je prinesel prepis pisma, s katerim je tega uradnika denunciral g. Ivan Lončar. Malokje se je moglo tako točno ugotoviti, kakor v Trzinu, kdo je sestavljal za režim liste uradnikov — „protidržavnih elementov“. V Trzinu se je na klasičen način odkrila lista uradništva, kjer so bili kategorizirani uradniki. Nekateri so bili lažnjivo in krivično označeni kot protidržavni elementi. Listo je sestavil Albin Lajovic, tedaj ravnatelj na meščanski šoli, sedaj učitelj nekje v Ljubljani. Ko so nekateri prizadeti iskali zadoščenja pri sodišču, je g. Lajovic izjavil, da je sestavil listo po naročilu g. Ivana Lončarja, tedanjega poslance, ki je bil imun in ga ni bilo mogoče tožiti.

Morda je prav, če g. Ivana Lončarja spominimo še na en dogodek v Trzinu. Bilo je pri zadnjih nasilnih občinskih volitvah. V Trzinu je vladalo veliko nasilje. Takrat je g. Ivan Lončar, tedanji poslanec, z mogočnim glasom vpil na Janeza Majeršiča: „Jaz bom poskrbel, da v treh mesecih dobi „Runo“ komisarja.“

Runo sicer ni dobila komisarja, pač pa so ga dobili drugi.

Zavrtnjena pritožba zoper razpust upravnega odbora Mestne hranilnice v Kranju

Kakor je znano našim čitateljem, je banska uprava dravske banovine v Ljubljani z odlokom dne 30. 11. lanskega leta razrešila upravni odbor Mestne hranilnice v Kranju ter imenovala gerenta. Razrešeni člani upravnega odbora, ki so bili seveda vsi JNSarji, so se zoper ta odlok pritožili. Razen tega pa je tudi Mestna občina kranjska vložila še posebej pritožbo na ministrstvo trgovine v Belgradu. Pred nekaj dnevi so dobili vsi pritožniki, pa tudi mestna občina, rešitev, s katero ministrstvo zavrača njihovo pritožbo in v kateri ugotavlja, da je bila razrešitev banske uprave zelo potrebna in popolnoma utemeljena. V skladu s postavljeno gerenta se je zaupanje v Mestno hranilnico kranjsko zelo dvignilo; vloge so

znatno porasle in je danes Mestna hranilnica v Kranju vsled dobrega vodstva brez dvoma zopet najbolj likvidna mestna hranilnica v Sloveniji.

Zanimivo je še dejstvo, da je dne 22. julija 1936 neki kranjski meščan, ki sicer ni član občinskega odbora, predložil kranjski občini v podpis urgenco na ministrstvo trgovine v Belgradu za rešitev pritožbe. Vendar je bil novi župan že tako previden, da te urgence ni hotel podpisati. Še manj pa odposlati. Zakaj je smatrala mestna občina za potrebno, da je tudi ona poleg vseh ostalih pritožnikov vložila še posebno pritožbo, je menda vsakomur v Kranju jasno.

Tedenske novice

POSILANO!

Medstavkovni odbor se v imenu kranjskega tekstilnega delavstva opravičuje gg. Matiji Škerbecu, Ivanu Savniku, Antonu Adamiču, Berjaku Francu in tovarni lka za laži, katere so gotovi elementi širili po Kranju in okolici, češ da imenovani niso ničesar darovali za stavkujoče. Ponovno povdarjamo, da so vsi imenovani gg. darovali za stavkujoče, jih v njihovem stremeljenju podprli in da so vse vesti nasprotno temu, ki jih nekateri širijo, neresnične.

Podpisani odbor se v imenu stavkujočih tem in vsem ostale darovalcem iskreno zahvaljuje. Bodite uverjeni, da bo delavstvo znalo ceniti vašo pomoč!

Kranj, 26. avgusta 1936.

Za akcijski odbor:

Pipan, tajnik

Bišof, predsednik

KRANJ

Vse tiste, ki se bodo v nedeljo udeležili proslave na Jesenicah vabimo, da gredo zjutraj s prvim turistom iz Kranja. Prostor v vlaku je zagotovljen. Odpelje par minut pred 6. uro. Bodite točni. Do sedaj se je prijavilo okrog sto udeležencev med njimi veliko narodnih noš. Prepričani smo, da jih bo šlo mnogo več. Vsak, pa tudi če se ni prijavil, naj pride na kolodvor, da bomo vsi udeleženci iz Kranja in okolice skupaj.

Vpisovanje v strokovno-nadaljevalno šolo. Šolski odbor strokovne nadaljevalne šole v Kranju naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 30. avgusta 1936 od devete do enajste ure dopoldne v prostorih osnovne šole vpisovanje obrtnih vajencev za bodoče šolsko leto. Vpisovali se bodo novi vajenci in oni, ki so že v preteklem šolskem letu obiskovali šolo. S seboj se ima prnesti učno pogodbo, zadnje šolsko izpisevalo in šolnino v zvezku Din 80.—.

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Dar govora je Vombergarju prav dobro koristil v ječi in mu pridobil velik ugled pri kmečkih delavskih množah iz Srbije. Kar kmalu so na dvorišču postali prijatelji z njim razni politični krivci, ubijalci in tatovi. Jernej jim je silno imponiral s svojo postavo in besedo. „Boga mi, to je gospodin!“ so se nato sami pogovarjali Srbijanci, ko so odhajali od njega. Ko bi ga vi slišali, kako jim je znal pripovedati, da so kar z očmi in usti poslušali.

Kmalu so opazili, da ima vse noge razrezane in zašite in da velikanske brazgotine kažejo sledove italijanskih bajonetov in ročnih granat. Pa so ga izpraševali, kako je bilo v vojni. In jim je pravil strašne zgodbe iz svoje junaške dobe. Pripovedoval jim je, kako je na ruske bojišče operiral tovariša, ki mu je šrapnel preperal trebuh, da so ušla čreva. Pa jih je Vombergar stlačil nazaj, prevezal trebuh in odnesel moža v zaledje in seveda pri tem rešil tudi sebe iz peklenškega ognja. In zopet in zopet jim je pravil, kako je bilo v „šturmu“ na italijanski fronti. Kako je rešil oficirju življenje, kako ga je napadel italijanski vojak, pa sta se zgrabila in končno je Jernej vrzel Italijana na tla in ga zaklal, kako so potem sovraženiki njemu z bajoneti prebodli noge in mu jih raztrgali z granatami. Pa vse je junaško prestal. „Boga mi, to je junak!“ so se čudili. Seveda je tudi pravil, kako je podiral Avstrijo, kako se je boril v Judenburgu in kako bi bil kmalu prišel pred puške, pa je odnesel le 10 let robove. Vse to je dvigalo ugled Jerneju, da so vsi zrlji v njega s posebnim spoštovanjem.

Jernej je tudi zelo dober pevec. Kmalu smo se v celici broj 4 oglasili, pa je začela, sprva bolj

potiho, kasneje pa glasnejše, doneti slovenska pesem. Jernej je pel naprej. Umnik basiral, moja malenkost pa je vzela glas počez... Naši tovariši Srbijanci so nas kar radi poslušali. Kmalu se je med njimi našlo nekaj dobrih pevcev, pričelo se je petje celo na dvorišču. Ker je pa to naše petje motilo pri delu uradnike in sodnike v bližnjem poslopju, je prišla prepoved, da se na dvorišču ne sme prepevati.

Naša najljubša pesem nam je bila ona: „Polje, kdo bo tebe ljubil...“ Bila je po svoji melodiji in vsebini kakor nalašč, da nam je budila misli in želje na domače poljane... Kadar je postalo bolj otožno v naši celici, smo prav na lahno začeli: „Polje, kdo bo tebe ljubil...“ Posebno Umniku so se ob misli na domače polje, ki ga ni smel tisto leto obdelovati, ob tej pesmi kar raznežile mehke oči... Končno smo sklenili, da mora biti to naša — arestantovska himna, ki jo bomo vedno zapeli, kadar bomo prišli skupaj bivši „prevrtni elementi“ iz šenčurskega procesa.

Dr. Dragoljub Jovanović in tovariši.

Zapori okrožnega sodišča na Aleksandrovi cesti v Belgradu so precej velika stavba, v kateri je tedaj stanovala precej velika družina jetnikov. Eni so bili tu v preiskovalnem zaporu, drugi so pa že trpeli kazni za svoje zločine. Bila je to zelo pisana in zanimiva družina! Ločili smo se v glavnem v dve skupini: v politične in kriminalne jetnike.

Med političnimi je bila najodličnejša in najzanimivejša skupina vseučiliškega profesorja dr. Dragoljuba Jovanovića in tovarišev.

Dr. Dragoljub Jovanović, bivši univerzitetni profesor, je ena najmarkantnejših osebnosti vojne dobe med Srbijanci. Rojen je bil v Pirotu ob bolgarski meji pred kakimi 38 leti. On je pravzaprav Macedонец, kar posebno jasno priča

Tovorni avto je zgorel v sredo zjutraj na Laborah. Usluženec — šofer — tehničnega razdelka sreskega načelstva v Kranju je peljal državni tovorni avto z zaboji za pesek iz Kranja po državni cesti proti Ljubljani. Že na Jelenovem klancu je imel nezgodo, ki bi bila lahko usodna: strgala se je namreč veriga, s katero se prenaša delovanje motorja na zadnja kolesa. Ko je šofer to srečno popravil je odpeljal dalje. Že v klancu pod Gaštemcem so se nekateri očividci čudili velikemu dimu, ki ga je avto pušal za seboj. Tudi sam šofer je postal pozoren nato, vendar se ni upal ustaviti avtomobila, ker je bil prepričan, da v tem slučaju ne bi izpeljal do vrha klanca. Meail je, da se samo olje kadi.

Ko pa se je komaj oddaljil od Labor, je nenkrat svignil ogenj iz motorja. Vnel se je namreč bencin, ter sploh ni bilo mogoče rešiti avtomobila, ker je bila nevarnost, da eksplodira še bencin, ki je bil v tanku. Avto, ki je skoraj popolnoma zgorel so odpeljali v garažo na Primskovo.

Rekonstruktivna dela na državni cesti št. 2 Labore — Kranj se bodo sedaj v kratkem pričela. Okrajni odbor J.R.Z. je v tej stvari interveniral na merodajnem mestu, ter je dobil od ministra za zgradbe sporočilo, da je elaborat za rekonstrukcijo imenovanega dela državne ceste že odobren v predračunski vsoti Din 2.988.865. Banska uprava dravske banovine je že prejela nalog za izvršitev, v ministrstvu za javna dela pa je kredit že odprt. Tako sedaj lahko pričakujemo, da se bo z deli pričelo v najkrajšem času.

SMARTIN PRI KRANJU

Vse tiste, ki se mislijo udeležiti proslave na Jesenicah prosimo, da pridejo pravočasno na kolodvor, to je ob 6. uri zjutraj. Kdor ima narodno nošo, naj gre v njej. Gremo z društveno zastavo.

TRZIC

Naše občinsko gospodarstvo je prišlo zopet na popolnoma mrtvo točko. Gotovo vzamejo preveč časa predpriprave za občinske volitve. Seje obč. odbora že ni bilo 2 meseca, kar sicer ni preveč dolgo, saj smo bili vajeni po 4 in celo 5 mesecev čakati na sejo. Odkar je prenehal JNS režim so bile seje bolj pogoste, zadnje čase kar mesečno. — Vprašanje nakupa Mally-jeve hiše je nekam zamrlo. Odbor za nakup te hiše bi moral imeti že začetkom avgusta svojo sejo, pa gremo že proti koncu avgusta, pa se nihče še ne zmeni. Čudno se nam zdi, ker smo pred volitvami in bi morala današnja večina obč. odbora biti vsaj malo bolj podjetna, pa tudi sedaj še spi. Leta 1935, tik pred obč. volitvami, so kupovali in gradili občinski dom JNS krogi, pa še do danes niso nič kupili in nič naredili. Po celih treh letih bo na ta način treba stopiti pred občane praznih rok, kar mislimo, ne bo preveč častno, še manj pa gospodarsko napredno.

njegovo narečje, ki je slovenskemu jeziku mnogo bližje, kakor srbski jezik. Kot dijak je med svetovno vojno bežal na Francosko, kjer je dovršil svoje pravne študije. Posebno pa se je že v Franciji pečal s študijem socialnih problemov, pri čemur mu je žal prišla v roke predvsem marksistična literatura.

Ko se je po vojni vrnil v domovino, je kmalu prišel kot docent na pravno fakulteto belgrajske univerze, kjer je tradiral o narodnem gospodarstvu. Spisal je mnogo knjig v srbskem pa tudi v francoskem jeziku. Zelo zanimiva je njegova knjiga „Agrarna politika“, ki je izšla l. 1930 v Belgradu.

Kljub temu, da se kaže pri njem velik vpliv marksistične literature, je njegov bistri duh spoznal, da marksizem, pa naj bo socializem v obliki socialne demokracije ali pa komunizem ni za nas! Prišel je do spoznanja, da je v naši državi največji revež — kmet — seljak. Po vzoru in zgledu znamenitega moža Stamboljskega v Bolgariji, ki je organiziral bolgarskega kmeta, a so ga meščanski nacionalisti ubili, je tudi dr. Jovanović posvetil svojo pozornost posebno zanemarjenemu in izžetemu srbskemu kmetu. Radi tega se je pridružil v politiki tudi zemljoradniški stranki v Srbiji, dasi se ni povsem strinjal z njenim že nekoliko zastarelim programom in tudi že zastarelo politično taktiko ter je v stranki vedno tvoril levo krilo.

Dr. Jovanović Dragoljub je med važnejšimi politikami v Srbiji prvi, ki je začel na političnem polju predvsem socialno-gospodarsko politiko in socialno politično vzgojo naroda. Vsa srbijska politika pred vojno in tudi še po vojni je bila predvsem strankarska politika brez kakih izrazitih socialnih idej in programov. „Partija“, to je bilo vse. V politiki kolikor mogoče mnogo dobiti za sebe in za svojo partijo, to je bilo jedro vse srbijske politike.

V predmestju je v sredo popoldne ob 14. uri izbruhnil štrajk delavcev, ki je v zvezi s splošnim sedanjim mezdinim gibanjem v Sloveniji.

Zastojni dobke

vozni red za vse vlake Gorenjske, ako pišete dopisnico na naslov:

HINKO PODJAVORSEK - KRANJ

Otroško slavlje na Brezjah smo imeli v torek dne 25. avgusta. Od vseh krajev zapadne polovice kranjske dekanije so se zbirali pred deveto uro naši otročki. Nekateri so priromali peš drugi so se pripeljali. Pozdravili so jih mogočni breziški zvonovi. Živahno so prikorakovali nato pred cerkev in se razvrstili pred vodstvom svojih duhovnikov in učiteljev pred Marijinim oltarjem. Bili so to otroci iz Podbrezja, Dupelja, Križev, Gorici in Tržiča. Samo iz Tržiča jih je prišlo poštasti Mater B. 235 — 240 otrok. Vseh otročkov je bilo na Brezjah okoli 600 do 700. Nič se niso bali truda, na obrazih jim je sijala radost in zbranost. K temu je še dodalo lepo jasno nebo in sončno vreme. In v takem razpoloženju je stopil na prižnico kovrski župnik g. Hostnik. Prav po domače in prisrčno je razvijal misli namenjene otroškim dušam, ki so sledile besedi za besedo. Vmes pa se je tudi sam povprašal, ali tudi on uboga, dela in moli kakor Jezus, ki je dober otrok svoji materi Mariji. Koncem govora so se otroci obrnili proti Marijinemu oltarju ter se posvetili svoji nebeški Materi z molitvico „O gospa moja“. Sledila je tretja maša, ki jo je daroval g. župnik Železný iz Gorici. Pri sv. daritvi so otroci molili iz molitvenika „Pri Jezusu“ krajše mašne molitve in prepevali Marijine pesmi. Po službi božji so napolnili otroci dreved od kostanj, odprli svoje zaloge ter se okrepčali. Križani in Podbrezjani so še deklamirali in zapeli par šaljivih. Ob dvanajstih so bile v cerkvi slovesne litanije M. B. Nekateri so nato nastopili pot domov, drugi so še nekoliko počakali ter so se polni ljubezni do Marije in z lepimi sklepi vrnili. Naj božja Mati vse njihove dobre želje podpira in vodi!

JSZ iz Tržiča je napravila preteklo nedeljo izlet z avtobusi na Gospo Sveto. Kljub dežju pa je bilo le prijetno. Udeležilo se ga je 64 oseb.

Skrilatinka se je precj razpasla med otroci. Z avtom so okužene pripeljali v ljubljansko bolnico. Novih obolenj ni več toliko. Nerodno je, da se je ta epidemija pojavila ravno zdaj pred začetkom šolskega leta.

KRIZE

Vlom. Prejšnji teden so v noči od ponedeljka na torek doslej še neznani vlomilci na oknu prerezali steklo in tako dobili prosto pot v delavnico Janeza Jazbeca, čevlarskega mojstra iz Sebenja št. 37. Tatovi so odnesli 20 parov čevljev, nekaj čevlarskega orodja in še skoraj novo moško kolo; lastnik trpi približno 3.500 Din škode. Orožništvo zasleduje vlomilce, katerim so bile vse okolščine gotovo dobro znane in je upati, da bodo dolgoročno kmalu v rokah pravice.

Prosveto delo. Marsikdo misli, da naše društvo čez polejje spi; toda moti se. Mladci se prav urno vadijo v lahki atletiki in gimnastičnih vaj. Pri tem samo pozivamo starše naj pošiljajo svoje sinove v naše društvo, da se okrepijo duševno in telesno, ker s tem jih obvarujemo slabe tovarišije. — Vaje za mladce od 14—17 let so vsak torek in četrtek ob 19. uri. — Dramatični odsek pa sedaj pripravlja Finžgarjevo igró Divji lovec, katero bo vpriporilo na prostem v prvi polovici meseca septembra. Igralci se prav vneto pripravljajo in upamo, da bodo pokazali zopet res nekaj lepega. Natančen datum bomo še objavili.

Kaljenje nočnega mira. Že dalj časa se ljudje pritožujejo nad kričanjem in pridušanjem nekaterih ponočnjakov, ki se ne morejo spraviti k počitku nobeno soboto in nedeljo. Če se prav spominjamo, je za časa JNS režima včasih kar mrgolelo ponoči v Križah in okoliških vaseh orožnikov, dočim so sedaj „bela vrana“. Seveda takrat je bilo treba paziti na „proti državne elemente“, če pa ponočnjaki kriče pa naj le, saj smo na kmetih! Kaj pa bodo rekli letoviščarji? Mišljenja smo, da se ljudem vsaj ponoči, po trudopolnem delu da mir, za kar naj skrbi orožništvo.

Občinske volitve se bližajo. Menda še ni bilo pri nas toliko zanimanja za občinske volitve, kot ravno sedaj. Vse vprek se vprašuje: „Kdo bo bodoči voditelj občine?“ gotovo ne JNS-ar. Nasprotniki bi baše radi šli že v kompromis z JRZ, ker se predobro zavedajo, da ne bodo tako gladko prišli do stolčka kot pri zadnjih volitvah. Potrebno se nam zdi, da ne bodo volitve samo gospodarskega pomena, nego tudi političnega. Saj bodo bodoči župani volili senatorje, kateri ravno sedaj največ onemogočajo delo vladi. Poleg tega pa boste pokazali ali ste za one, ki so vam zadnja leta na umetni način sesali kri, ali ste za demokracijo, za našega velikega voditelja g. dr. Koršca. — Naša krajevna organizacija JRZ bo v

kratkem priredila sestanke po vaseh, na kar že danes opozarjamo, da se volilci teh sestankov polnoštevilno udeležijo.

Ostavko je podal v ponedeljek 17. t. m. na seji ves olčinski odbor iz razloga, ker hočejo nekateri odcepiti Golačka in ustanoviti samostojno občino.

Prosvetnega Tabora na Jesenicah se bomo tudi pri nas udeležili v precejšnjem številu; nekateri tudi v narodnih nošah. Kdor bi še rad šel z nami, naj se danes zvečer prijavi v župnišču.

ŠKOFJA LOKA

Kino „Društveni dom“ zopet začne s predstavami in sicer v soloto 29. in v nedeljo 30. t. m. s krasnim filmom „Ave Marija“. V tem času, ko ni bilo predstav so nabavili večja kolesa za aparat, da ne bo toliko pavz, k večjemu 5 do 4. Priporočamo vsem obisk tega kina, ki bo v tej sezoni nudil priznane, izbrane filme in še pri vsakem polno namečkov. Prično ga obiskujte!

Izlet Skofjeločanov z avtobusom se vrši v dneh 6. 7. in 8. septembra in sicer: 6. septembra, ob 2. uri zjutraj odhod iz Loke, preko Ljubljane do Novega mesta, tam smo pri sv. maši, potem pa čez Gorjance v Meliko na Karlovac do Plitviških jezer, kjer prenočimo, drugi dan ogled jezer in odhod čez Otočac v Senj in ob morju v Selce, Novi, Crikvenica, Kraljevica, Bakar na Trsat, kjer zopet prenočimo, na Mali Šmarci smo na Trsat, ogledamo Sušak in se popoldne odpeljemo čez Delnice, Kočevje nazaj v Skofjo Loko. Vožnja za vse tri dni stane za osebo Din 180.—. Priglasite in vplačite sprejema trgovina Planina v Sk. Loku. Priglasence od Sk. Loke do Ljubljane sprejemamo med potjo. Ker je prostih le še 15 mest, zato pohitite s prijavo!

Očeni zbor Prosvetnega društva v Sk. Loku bo v četrtek dne 3. septembra ob 8. uri zvečer v dvorani Društvenega doma. Med članstvom je mnogo zanimanja in veselja, da bodo zopet slišali obračun za prihodnje leto. Bog Vas živi, katoliški prosvetarji!

Tečaj. Pretečeno nedeljo se je vršil v zbornici meščanske šole sestanek predstavnikov šol, občin in kmetijskih organizacij, na katerem so sklenili, da se v tem letu začne kmetijski tečaj za fante in mlajše može. Tečaj se začne sredi oktobra in traja do srede maren. Priporočamo, da se fantje od 17. leta naprej in mlajši može takoj prijavijo pri ravnatelju mešč. šole g. Sovretu. Tečaj bo brezplačen, le za papir in svinčnike skrbi vsak sam.

Na državni meščanski šoli obrtno-kmetijskega značaja v Skofji Loku bo vpisovanje 1. 2. in 3. septembra. V I. razred se bodo sprejemale učence in učenci, ki so dovršili IV. ali višji razred (šolsko leto) osnovne šole vsaj z dobrim uspehom.



Prva največja urarska in zlatarska trgovina na Gorenjskem Vam nudi strokovno preiskušene ure, zlatino, srebrnino, jedilni pribor, očala in ostalo optiko po najnižjih cenah. Za vsako kupljeno uro garantiram 5 let. Popravila urarska in zlatarska se edino tu strokovno popravijo pod garancijo.

Oglejte si krasno izložbo!

Kupujem staro zlato in srebro.

Ivan Levičnik, - urar
KRANJ — JESENICE

V. D. Olympija 1936. — Vtisi Gorenjca!

(Popotne slike.)

Salzburg - München.

Naš „bus“ je pod spretnim vodstvom šoferja Toneta brzel skozi dolino Salice. Toda sonce je že začelo kazati svoje poslednje žarke in zadnjakrat so ti žarki poljubljali zelene doline in vendar še tako daleč smo od Salzburga. Ta dan smo naročili kosilo — za ob štirih popoldne, toda, ko je že iz naših src prihajala pesem: Glejte je sonce zahaja... še nismo okusili avstrijske juhe. Pa nam to ni bilo žal, zakaj toliko lepote smo romantični Kranjci oprostite — tudi Slajerci so bili — uživali po tej dolini, da smo na jed čisto pozabili, zlasti pa je na isto pozabila neka gospodična, ki je samo to premišljevala, kdaj bo konec šumeče vode. Naj izdam skrivnost: gospodična, ki je vseskozi pogumna, se pa vode in to sladke vode strašno boji, slane vode pa, pravi, je ni strah.

Ne vem kateri kraj je lepši, ali St. Johann ali Kuchl ali Hallein. Vsak ima nekaj prav posebnega. Vendar velika domačnost diha vsi ti kraji.

Z veseljem smo opazili v večjih krajih lepo urejena zavetišča za otroke in bolnišnice.

Že se nam je odprla prostrana ravnina pred Salzburgom. Čudovito lepo so odsevala številne luči tam v daljavi. Toda žal, tedaj nas je za kratek čas pozdravil dež. Najbrže zato, da bi se že preje malo ohladilo in bi v mestu ne pospravili preveč piva, zakaj pred seboj smo meli še München na programu.

Salzburške ulice so bile polne življenja, zakaj ravno v tistih dneh so se začele salzburške igre. Neko domačnost pa je tudi to mesto, ki je tako slično naši beli Ljubljani, pokazalo. Tuintam se je opazilo, kako se pod dežniki — torej tudi dež ne more tega ohladiti — pogovarjajo skozi okna prav pompadursko napravljene ženske. Tako so bile ponekod živahne da sem mislil: Morda sem pa v Trzinu?

Mi Kranjci, ki smo ta dan še več kot po francosko kosili v lepo opremljenem hotelu, pa smo se ohladili, ko smo prav pošteno plačali

za veliko pivo 1 šil in 10 grošev. So se nas privoščili. Pa se ni bilo nikamor pritožiti, ker tedaj niso več uradovali v maksimalnem uradu.

Postrežljivo pa so nam meščani blagovolili pokazati pravo pot v Hitlerjevo deželo. Še en pogled na divno „reflektirane“ stavbe — pardon! — na stavbe z reflektorji bajno razsvetljene in že smo bili na odprti poti, ki se je vsa svetlikala kot oficirski škornji, kakor bi vedela, da se bomo ravno mi peljali po njej.

Vesela slovenska pesem je v temo zaorila, ko smo se približali nemški državi. Avstriji so nas zelo galantno odpremili čez most, ki veže preko Salice ole državi, k svojim sosedom. Zastave s kljukastim križem so nas začele pozdravljati in tudi fašistični pozdravi z dviganjem rok so takoj prišli do veljave. Prijazno so nas tudi tu sprejeli in še vsakemu potniku so dali točna navodila — seveda tiskana — glede valute. No, teh skrbi mi nismo preveč imeli.

Tu ob meji smo videli, da tudi Nemci spoštujejo mačke. Mlad fant je ves navdušen prenašal svojega mucka, ki se je izgubil. Ko pa je eden od naših hotel istega kupiti, ni tega sam odločil, temveč je šel po mater. In res oba sta prišla, da bi sklenila kupčijo, toda Kranje si je mislil, „mačka“ imamo že doma in to še velikega. Pa se je zrušila kupčija.

Žal, da je bila noč, ko smo se po divni Bavarski vozili. Vendar tudi noč ob cesti ima svoj zanimivost. Videli smo, v kolikor nismo spali, kako posamezne skupine mladostnikov potujejo. Hitlerjance, kako se na motociklih prevažajo itd.

Mesta, pa skozi katera smo šli, vsa krasno razsvetljena in čista ter, dasi je bilo v vročih urah, zelo mirna.

Peljali smo se mimo bavarskega morja: Chiemsee, ki ima na svojem otoku Herrenwörtn razkošni grad, ki je bil zgrajen po Versailleskem v Parizu. Prelep je ta grad, ki ima bajno umetniško opremljene dvorane in družinske sobane, kar je vse dal napraviti kralj

Ludovik II., ki pa ni bil čisto pri pravi pameti. Vendar toliko pa je še bil, da je dal domačim umetnikom in ljudem veliko zaslužka, saj je zaveze v teh sobanah delalo skozi sedem let okrog 500 ljudi. Denar, ki ga je od naroda imel, je vračal narodu in tako se danes vse to obilno rentira, ko tuji proti lepi vstopnini ogledujejo to čudo umetnosti. Na tem otoku, tako sprizujejo, pa sta v tamkajšnjem samostanu prejela krščansko vero tudi slovenska kneza Hotimir in Gorazd. Tako je ta otok tudi za nas Slovence važen.

Predno smo prišli v München, smo opazili tudi posledice težke avtomobilske nesreče.

Mesto v pozni uri ni kazalo nikake posebne živahnosti, kot jo opazujemo po južnih mestih. So pa še severnjaki! Naša največja želja je bila tedaj, da dobimo svoje domovanje in posteljo, kamor bi položili kosti svojega rojstva.

Srečno smo dospeli v Mathildenhospiz, kjer so nas zelo prijazno sprejeli in odkazali prenočišča. Kar hitro smo se porazgubili po sobah.

Zjutraj smo se pa začeli privajati na nemški zajutrak, ki obstoji iz kruha, surovega masla, marmelade in iz sladkorja se razume. Seveda tudi kavo smo imeli in to črne kave kar lepo porcijo, mleka pa za „en fingrat“. Kako to? Nemci kuhajo kavo brez cikorije in še to kavo ne premočno. Mleko pa je močno. Skodelici kave prilij par žliček mleka in imaš belo kavo. Pa je bilo vse kar okusno.

Sele zjutraj smo opazili, da smo v protestantovski hiši. Take hotele imajo protestant-luteranci po Nemčiji po vseh večjih krajih. Krasno imajo to urejeno. Seveda imajo podobne naprave tudi katoličani, toda po severnih krajih gotovo bolj malo. V vsaki sobi — v moji slučajno tega nisem opazil — je na nočni omari sv. pismo. Jasno, da je luteran sko. Ponekod imajo pa kakšno versko knjigo, ki jo je spisal kak luteranski pastor. Gost naj bi tako imel tudi duhovno hrano. V vsaki sobi pa je nabito sporočilo, kdaj se v tisti hiši opravlja skupna pobožnost. V tej je bilo ob pol 8. uri. Pogledal sem iz radovednosti v molilnico, kjer se je slišalo prepevanje in neke vrste govor. In res — uslužbenci so po-

stajali svojega pastora in tako začeli dan. Zdi se, da so ostali protestantski gostje prav tako pastorbajejoči kot mi katoliki, ki se takih stvari, aktivno ne smemo udeleževati — seveda med drugoverci. Naše dame so se pa zanimale za uniformo luteranskih „sester“ ki so imele čudovito „havbco“ na glavi, podobno loncu.

Dopolodne je bilo določeno za ogled važnejših stvari. Dež, ki je nekaj časa kar Jobro padal, je posamezne prisilil, da so kupili dežnik, katerega seveda kot poštene Kranjci nismo smeli pustiti doma.

Vseh važnih pinakotek, muzejev itd. ne mislim opisovati, ker se to večkrat že sliši. Le par stvari bom omenil. Prišli v München in ne videti „Deutsches Museum“ (Nemški muzej) bi se reklo priti v Rim in ne videti papeža. Prav nekaj posebnega je ta stavba, ki vsebuje vse tehniške panoge od prvega početka — kolikor je mogoče daleč poseči nazaj — do današnje izpolnjene oblike. Nekaj izrednega je nazorno pokazovanje dela v rudnikih, zakaj pot te pelje skozi umetno napravljene podzemne rove, kjer se vidi silno trpljenje rudarjev, ki si naravnost iz zemlje sesajo svoj boren vsakdanji Fruh. Spominjam se, da je več žensk oseb moralo nazaj, ker jim je slo tako na živce. To je bilo že pred dvema leti. V tej stavbi vidiš prvi avto, prvo kolo, prvi vlak, prvi balon itd. in razvoj istih od sedaj. Obenem imajo tu krasno zvezdarno in tudi nazorni pouk v tej znanosti. Še bolj zanimivo pa bo morda drugi del tega muzeja, ki vsebuje knjižnice in čitalnice, kjer za mal denar lahko mirno pri udobnih mizah študiraš ali bereš kaj razvedrilnega. To je vse v priličnih dvoranh. V prvem nadstropju pa je posebna razstava Hitlerjeve mladine, ki je posebno zanimiva. Vstopnina je malenkostna za vsebino, ki jo vidiš. Iznenadi te vrsta človeških lobanj. Toda iz napisov in iz nadaljnjih slik spoznaš, da gre tu za takozvano „rasno znanost“. Nemec hoče biti čistega pokoljenja! Obenem vidiš razvoj kulture v nemških krajih nad vse nazorno pokazano. Tudi razvoj obrti vseh vrst.

(Se nadaljuje.)

*Naj nam je pripravil
stric Tivar
za jesen in zimo?*

*Lepe sportne oblečke din. 70-170-
Mornarske oblečke " 90-150-
Zimske suknjiče " 190-260-
Sportne čepice " 10-20-*

*Za deklice:
Oblečke od din. 89-159-
Zimske plašče " " 160-340-*

*Hubertuse
garantirano nepremočljive
za dečke in deklice
od din. 160-220-*

TIVAR
OBLEKE

NOVOST! Za mal denar trpežno!

Brez truda kromirajte vse kovinske predmete z novim KROM-PREPARATOM.

Dobi se edino pri nas!

Nova zaloga patent Haro nalivnih peres (za kopiranje) z vsemi nadomestnimi deli!

B. Rangus

ziatar in sodni cenilec
v KRANJU

Poročne prstane, krasna darila, ure, zlatino, jedilno orodje, kristal, očala, barometre, toplotne in ostalo optiko dobite najceneje v prvi Gorenjski zlatarski delavnici.

Popravila pod garancijo!

Kupujem staro zlato in starinske predmete!

**STRAZIŠČE**

Požar. V sredo zvečer je naenkrat okoli 9. ure nastal požar v naši vasi. — Goreti je začel veliki kozolec g. Rozmana, po domače Krnca, v katerem je bilo zelo veliko fižola, ovsu in detelje. Domačim gasilcem so med drugimi prišli na pomoč tudi kranjski gasilci. Kozolec ni bilo mogoče več rešiti. G. Rozman trpi precejšno škodo. Oblasti vrše preizkavo, kako je prišlo do požara.

V četrtek, dne 27. t. m. nas je zapustil naš rojak prečastiti gospod Valentin Schiffrer, župnik v Ameriki, ki je po 15 letih prišel za nekaj tednov v obiske in na oddih v svoj rojstni kraj. Blagi „Znidarjev gospod“, ki je brat našega sovaščana, tovarnarja Naučka, pri katerem je tudi bival, si je v tem kratkem času osvojil srca vseh, ki so imeli priliko priti z njim v stik. Žal, da nas je tako hitro zapustil. Toda blagi gospod župnik se je pred odhodom spomnil tudi na strazišče ubožce in jim naklonil svoj dar Din 500, katere je izročil karitativnemu odseku Katoliške akcije v Strazišču. Ta se prečastitemu gospodu župniku za velikodušen dar najiskrenejše zahvaljuje, mu želi srečno pot, obilo božjega blagoslova v njegovem težkem poklicu in mu kliče na veselo svidenje!

NAKLO

Gasilska tombola. V nedeljo 30. avgusta bo ob 3. uri popoldne na gasilskem vrtu v Naklem velika javna tombola. Dobitki: novo moško kolo, novo žensko kolo, otroško kolo, moka, sir, več vrst žita in še nešteto drugih dobikov. Pridite! Tablice so samo po 2 Din.

Celodnevno češčenje presv. Rešnj. Telesa. V torek smo imeli v Naklem celodnevno češčenje presv. Rešnj. Telesa. Tako lepo pripravljeno in poskrbljeno pa že 27 let nismo imeli. Skoro vsa fara je pristopila k sv. obhajilu. In cerkev, da bi jo videli! Pristna hvala preč. gg. kanoniku in kaplanu za njuno vsestransko skrb.

Tudi delo izven doma je popolnoma počivalo, saj je to velik praznik za vso faro. Le nekateri so bili na polju, pa jim človek ne zameri, ker drugače ne morejo tega opraviti, in tudi vreme, kot se spominjamo, je bilo zadnjih 14 dni čisto deževno. Je že tako!

Obisk Korošcev. Naš prejšnji kaplan g. Spendal je pripeljal na Brezje večje število faranov iz Doberle vasi na Koroškem, kjer sedaj službuje. Obiskali so tudi Naklo. Tu so imeli zjutraj v ponedeljek sv. mašo in so bratje izza Karavank prav lepo prepevali. Očepjali so se tudi v Ljubljano in obiskali g. Tomazina, ki je pred nedavnim pastiral v njihovi župniji kot kaplan. Zelo pohvalno so se izražali o prejšnjem g. kaplanu kakor tudi o sedanjem. Videli smo, da sta oba gospoda pri njih zelo priljubljena in spoštovana. Vemo pa tudi, da sta ravno ta dva gospoda pretrpela mnogo preganjanja pod prejšnjim JNS režimom.

Kaj vse kradejo? Nimate pojma, na kaj se vse ljudje spravijo. Zdaleč je na polju vse polno tatvin. So pač taki na vasovanju ponoči pri fižolu, krompirju, čebuli, jabolkah in zelju, ki pravijo, da se jim ne splača doma saditi, ker za par kovačev „dobijo“ vse to od Bitenjskega in Zabničanov. No, če pa pri njih doma malo pobrskaš, pa vidiš, da ne jedo žabniških kumar in ne čebule, ampak čisto pristne nakelske. Morebiti ti tički še ne vedo, da je naša čebula malo drugačna, kot bitenjska. Pa še nekaj drugega. Spomladi je pod vasjo Polica zgorel nek tovorni avto, ker se je zaletel v ograjo. Obenem je zgorelo znamenje g. Novaka s Pivke. Novak je napravil enako znamenje s sliko Marije Pomagaj in čez njo dal celuloid. Ali ti ni šel nekdo in kratkoma odrezal s slike celuloid in ga spravil? To je res čudno. Nazadnje bo še kinu prišel v cerkev in sunil sliko z oltarja, platno pa bo porabil za streho, kamor bo dejal drva in butare, morda še celo sušilo... No, tati ni daleč. Tudi gre sedaj večkrat mimo, da lahko vidi kako je sedaj znamenje oz. slika prašna. Še čudno, da ni za tablo pogledal. Tam je namreč shranjena steklenica z oljem za lučko.

Shod JRZ. V nedeljo 30. avgusta pa sv. maši bo na Režkovem dvorišču slovi JRZ. Govorita g. dr. Smajd in g. Strcin. Vabljeni!

RADIO PREDAVANJA V MESECU SEPTEMBRU IN OKTOBRU.

- 6. IX. Kmetijsko - gospodinjstva ura.
- 13. IX. Okorn: Odbira plemenjakov.
- 20. IX. Flego: Trgatev.
- 27. IX. O brezalkoholnih sadnih pijačah.
- 4. X. Rigler: Prva pomoč živali v nevarnosti.
- 11. X. Ing. Simonič: Jesensko obdelovanje zemlje in gnojenje.
- 18. X. Ing. Zupnič: 50 let kmetijske šole na Grmu.

KMETIJSTVO**Pred setvijo ozimim**

Veliko škodo ima naš kmetovalec, če pri dobrem obdelovanju zemlje, pri uporabi dobrega, selekcioniranega in razkuženega semena, ne polaga dovolj paznje na pravilno in obilno gnojenje. Vse preštevila so žitna polja, ki se od daleč lepo rumenijo v polnem solncu, ko pa stopiš na njivo med žito, opaziš slab in napol prazen klas. Polovico klasičev sploh nima zrnja, druga polovica klasičev je medla in če zmelješ klas med dlanmi, se izluči drobno in slabo zrnje. Mnogo klasov je prestreljenih. V enem klasu je komaj 15 — 25 zrnj, dočim je v normalno razvitem, polnem klasu na bogatem polju 70 — 100 zrnov v enem klasu. Vzrok slabe izgradnje klasov leži pri uvodoma omenjeni pravilni setvi, največkrat v tem, da je zemlja gladna in ne vsebuje vso potrebno hrano, da bi lahko rodila bogato in dobro žetev. Zato je gnojenje ozimim zelo potrebno, posebno pri nas v Sloveniji, kjer nam primanjkuje žita, posebno pšenice, se gnojenje z umetnimi gnojili dobro izplača. Gnojilni poskusi v Nitrofoskolu pri pšenici v Prekmurju to nazorno dokazujejo. Večji pridelek pšenice na ha od gnojenja z 250 kg nitrofoskala po ha, je znašal povprečno 850 kg. Na nekaterih njivah je bil večji pridelek manjši od omenjenega 300 — 500 kg na ha, na drugih njivah pa je znašal večji pridelek do 1250 kg na ha. Če računamo srednji večji pridelek samo 500 kg na ha, dobimo sledeči račun obrestovanja uporabe nitrofoskala, 250 kg nitrofoskala stane

Din 550,—

Vrednost večjega pridelka pšenice je

Din 750,—

ostane čistega po ha

Din 400,—

V neredkih slučajih pa je čisti dobiček še mnogo večji, kar je razvidno iz te-le tabele:

Pri zgoraj omenjenem rentabilitem račun nismo upoštevali večji pridelek slame, ki je tudi znan. Vrednost večjega pridelka slame vzamemo v poštev za večje delo, ki ga imamo z uporabo uneinega gnojila.

Naši kmetovalci, ki sejajo ozimna žita bilo za svojo lastno porabo, bilo za prodajo, naj

sedaj pri jesenski setvi ne prezrejo velike važnosti gnojenja ozimim z Nitrofoskalom in naj dobro pognojijo njive z hlevskim gnojem ter dodajo še 150 kg nitrofoskala po ha. Če hlevskega gnojila nimajo dovolj, naj gnojijo z 250 — 300 kg Nitrofoskala po ha, da dosežejo dobro in teško klasje in mnogo žita. Če se gnojijo z nitrofoskalom, se mora sejati bolj redko in se lahko precej prišteje na semenjskem zrnju.

Najboljši način setve je s sejalnimi strojem, 12 — 15 cm oddaljene vrste od vrste, 100 — 150 kg semena na ha. Gnojilo naj se raztrosi na surove brazde in z brano dobro pomeša z zemljo. Pri tem načinu spravljanja umet. gnojila v zemljo, se lahko seje že isti ali prihodnji dan. Če na opisani način pripravimo in dobro pognojimo zemljo, se žito že v jeseni dobro razvije in pride dovolj krepko in bogato zemljo. Star pregovor pravi: Kakšna setev takšna žetev.

*

Žitni trg: Kljub dobri žetvi se cene žitu dvigajo. Ceni se, da je v Jugoslaviji ca 60.000 vagonov pšenice presežka, vendar je prodaja popolnoma zagotovljena, ker je drugod, posebno v Ameriki, bila slaba letina. Danes notira pšenica Din 170,— rž Din 160,—, pšenična moka 0 Din 270,— za 100 kg, franko vagon Kranj.

Krompir: Letina je skoraj povsod dobra. Ker pa ni predviden noben izvoz, so cene zelo nizke. Roza krompir notira v Leskovcu Din 35,— do Din 40,—, Senta Din 30,— do Din 35. Voltan Virovitica Din 22,— beli krompir Ella, Novisad Din 50,— beli „kresnik“ Zagreb Din 50,— do Din 55,— za 100 kg en gros, vendar do sedaj še ni prišlo do zaključkov.

Fižol: Letina bo zelo dobra in kvalitativno bo blago lepo. Obstaja samo vprašanje, kam z blagom? Francija za ta kvartal ni dala nikakega kontingenta, z Italijo še vedno ni prišlo niti do kakave provizoričnega sporazuma, pa tudi potem ni mnogo upanja za kake večje kupčije. V Španiji so nemiri, tako, da nimamo kupca za naš slovenski fižol. Anglija in Nemčija kupujeta večje množine fižola, vendar samo belega, ki pa kakor znano, pri nas ne uspeva.

PREKLIC.

Podpisana Jalen Ivana, posestnica Huje št. 7 pri Kranju preklicujem in obžalujem kleveto, katero sem izrekla o g. Malovrhu Jerneju, posestniku na Gorenji Savi povsem neosnovano ter se mu zahvaljujem, da mi je kleveto odpustil in odstopil od tožbe. Jalen Ivana l. r.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0.50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

Prodamo steklene balone v raznih veličinah od 10 — 60 litrov. Cena 1.— Din za liter prostornine. Runo Tržič.

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Hiša naprodaj dvostanovanjska s sadnim vrtom, 10 minut iz mesta. Vsled družinskih razmer nakup zelo ugoden. Več se poizve v upravi.

Dva že rabljena, štedilnika se dobijo za nizko ceno v Dijaškem zavodu v Kranju (Škofija).

Odda se lepo stanovanje, kuhinja in soba v bližini mesta. Naslov v upravi.

Hiša naprodaj v Struževem št. 44. Interesenti naj se zglasijo pri g. Jakob Seliškarju, Škofja Loka.

Hiša naprodaj - najlepša v Strazišču na vrhu stopnic. Tri stanovanjska. Interesenti naj se obrnejo na upravo lista.

Hranilne knjižice Ljudske hranilnice in posojilnice v Kranju in druge vloge v večjih in manjših zneskih do Din 348.000.— kupim in izplačam takoj v gotovini. Trg. ag. bančnih in kreditnih poslov, Ljubljana Beethovnova ul. 14./I.



Ozimna žita moramo gnojiti pred setvijo in gnojilo raztrositi na surove brazde ter ajivo na to dobro pobranati. Za gorenjsko zemljo odgovarja za gnojenje ozimim naj boljše nitrofoskal in nitrofos.

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vas še pvice najbolj!

Za Vaše otroke,

ki bodo bli v šolo, kupite gredno dobro čevljo domačega izdelaka v vsah velikostih v trgovini

Ana Kristančič

KRANJ, poleg župne cerkve

Nadalje imam na zalogi tudi vsakovrstno žensko in moško perilo, predpasnike, nogavice itd.

Podpirajte domačo obrt!

Dijaki!

Slike za legitimacije najcenejše in najlepše pri fotografu

JUG - KRANJ

(Sedaj nasproti trg. Savnik).

Samo nekaj časa!

Vsak, ki se v mojem ateljeju fotografira in naroči 6 razglednic dobi 1 ogledalce s svojo sliko in kabinetno sliko brezplačno.

Fotograf JUG - Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik)

4 legitimacije smajo Din 25,—, amaterske kopije komad Din 1,—.

OKROVJE

za stavbe in pohištvo
dobite ugodno pri

P. Majdič „MERKUR“ Kranj

Lastniki P. Majdiča dediči